EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 13.12.2018
COM(2018) 828 final

2018/0418 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

niistä perusteista ja menettelyistä, joilla ratkaistaan jäsenvaltiossa tai Sveitsissä jätetyn turvapaikkahakemuksen käsittelystä vastuussa oleva valtio, tehtyyn Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton väliseen sopimukseen liitettävän, lainvalvontatarkoituksessa Eurodaciin pääsyä koskevan Euroopan unionin, Sveitsin valaliiton ja Liechtensteinin ruhtinaskunnan välisen pöytäkirjan tekemisestä

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Asetus (EU) N:o 603/2013[1] Eurodac-järjestelmän perustamisesta sormenjälkien vertailua varten Dublinin yleissopimuksen tehokkaaksi soveltamiseksi 11 päivänä joulukuuta 2000 annetun asetuksen N:o 2725/2000 uudelleenlaatimisesta hyväksyttiin ja tuli voimaan 19. heinäkuuta 2013. Asetusta on sovellettu 20. heinäkuuta 2015 lähtien.

Asetus (EU) N:o 603/2013 mahdollistaa muun muassa sen, että lainvalvontaviranomaiset voivat tehdä hakuja Eurodac-tietokannasta silloin, kun hakujen tarkoituksena on terrorismirikosten ja muiden vakavien rikosten torjuminen, havaitseminen ja tutkiminen. Tarkoituksena on antaa lainvalvontaviranomaisille oikeus pyytää sormenjälkitietojen vertailua Eurodac-keskusjärjestelmään tallennettuihin tietoihin, kun tarkoituksena on terrorismista tai vakavasta rikoksesta epäillyn tarkan henkilöllisyyden selvittäminen tai tällaista henkilöä koskevien lisätietojen hankkiminen.

Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton välinen sopimus niistä perusteista ja menettelyistä, joilla ratkaistaan jäsenvaltiossa tai Sveitsissä jätetyn turvapaikkahakemuksen käsittelystä vastuussa oleva valtio, jäljempänä ’26. lokakuuta 2004 tehty sopimus’, tehtiin 26. lokakuuta 2004[2]. Liechtensteinin ruhtinaskunnan liittymistä Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton väliseen sopimukseen niistä perusteista ja menettelyistä, joilla ratkaistaan jäsenvaltiossa tai Sveitsissä jätetyn turvapaikkahakemuksen käsittelystä vastuussa oleva valtio, koskeva Euroopan yhteisön, Sveitsin valaliiton ja Liechtensteinin ruhtinaskunnan välinen pöytäkirja, jäljempänä ’28. helmikuuta 2008 tehty pöytäkirja’, tehtiin 28. helmikuuta 2008[3].

Sveitsi ja Liechtenstein soveltavat asetuksen (EU) N:o 603/2013 turvapaikka-asioita koskevia osia 26. lokakuuta 2004 tehdyn sopimuksen ja 28. helmikuuta 2008 tehdyn pöytäkirjan mukaisesti. Lainvalvontaviranomaisten pääsy Eurodaciin ei kuitenkaan kuulu kyseisen sopimuksen ja pöytäkirjan soveltamisalaan.

Tanska, Sveitsi, Liechtenstein, Norja ja Islanti vahvistivat halukkuutensa aloittaa neuvottelut Euroopan unionin kanssa asetuksen (EU) N:o 603/2013 lainvalvontasäännösten ulottamisesta koskemaan maitaan kansainvälisellä sopimuksella 14. toukokuuta 2014 komission edustajien kanssa pidetyssä kokouksessa.

Neuvosto valtuutti 14. joulukuuta 2015 komission aloittamaan neuvottelut Euroopan unionin ja muun muassa Sveitsin ja Liechtensteinin välisestä sopimuksesta, joka koskee järjestelyjä Sveitsin ja Liechtensteinin osallistumisesta menettelyihin lainvalvontatarkoituksessa tapahtuvaa vertailua ja tiedonsiirtoa varten Eurodac-järjestelmän perustamisesta sormenjälkien vertailua varten kolmannen maan kansalaisen tai kansalaisuudettoman henkilön

---

1 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 603/2013, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, Eurodac-järjestelmän perustamisesta sormenjälkien vertailua varten kolmannen maan kansalaisen tai kansalaisuudettoman henkilön johonkin jäsenvaltioon jättämän kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämisperusteiden ja -menettelyjen vahvistamisesta annetun asetuksen (EU) N:o 604/2013 tehokkaaksi soveltamiseksi sekä jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten ja Europolin esittämistä, Eurodac-tietoihin lainvalvontatarkoituksessa tehtäviä vertailuja koskevista pyynnöistä sekä vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen laaja-alaisten tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaavan eurooppalaisen viraston perustamisesta annetun asetuksen (EU) N:o 1077/2011 muuttamisesta (uudelleenlaadittu) (EUVL L 180, 29.6.2013, s. 1).

2 EUVL L 53, 27.2.2008, s. 5.

3 EUVL L 160, 18.6.2011, s. 39.

johonkin jäsenvaltioon jättämän kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämisperusteiden ja -menettelyjen vahvistamisesta annetun asetuksen (EU) N:o 604/2013 tehokkaaksi soveltamiseksi sekä jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten ja Europolin esittämistä, Eurodac-tietoihin lainvalvontatarkoituksessa tehtäviä vertailuja koskevista pyynnöistä annetun asetuksen (EU) N:o 603/2013 VI luvun mukaisesti.

Neuvottelut on saatu päätökseen, ja 26. lokakuuta 2004 tehtyyn sopimukseen pöytäkirjan muodossa liitettävä sopimus 26. lokakuuta 2004 tehdyn sopimuksen soveltamisen laajentamisesta lainvalvontaan on parafoitu.

Asetuksen (EU) N:o 603/2013 lainvalvontasäännösten laajentaminen koskemaan Sveitsiä ja Liechtensteinia antaisi Sveitsin ja Liechtensteinin lainvalvontaviranomaisille oikeuden pyytää sormenjälkitietojen vertailua muiden osallistuvien valtioiden syöttämiin ja Eurodac-tietokantaan tallennettuihin tietoihin, kun tarkoituksena on selvittää vakavasta rikoksesta tai terrorismista epäillyn henkilöllisyys tai hankkia lisätietoja tällaisesta henkilöstä tai uhrista. Toisaalta se antaisi kaikkien muiden osallistuvien valtioiden eli muiden EU:n jäsenvaltioiden tai assosioituneiden maiden lainvalvontaviranomaisille oikeuden pyytää sormenjälkitietojen vertailua Sveitsin ja Liechtensteinin syöttämiin ja Eurodac-tietokantaan tallennettuihin tietoihin samoissa tarkoituksissa.

Tämän pöytäkirjan tavoitteena on vahvistaa oikeudellisesti sitovia oikeuksia ja velvoitteita, joilla varmistetaan Sveitsin ja Liechtensteinin tosiasiallinen osallistuminen asetuksen (EU) N:o 603/2013 lainvalvontaa koskeviin osiin. Pöytäkirjalla vahvistetaan, että kaikki osallistuvat valtiot, eli muut EU:n jäsenvaltiot, assosioituneet maat tai Sveitsi ja Liechtenstein, joilla on pääsy Eurodaciin, voivat myös käyttää toistensa tietoja lainvalvontatarkoituksiin.

- **Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa**

Ehdotus on yhdenmukainen Eurodac-tietokantaan pääsyä koskevien EU:n politiikkojen kanssa.

- **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

Ehdotus on yhdenmukainen vapauden, turvallisuuden ja oikeuden aluetta koskevien EU:n politiikkojen kanssa.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

- **Oikeusperusta**

Tämän neuvoston päätösehdotuksen oikeusperusta on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 87 artiklan 2 kohdan a alakohta ja 88 artiklan 2 kohdan a alakohta yhdessä sen 218 artiklan 6 kohdan a alakohdan kanssa.

- **Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)**

26. lokakuuta 2004 tehty sopimus on EU:n ja Sveitsin tekemä voimassa oleva kansainvälinen sopimus. Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti tähän sopimukseen liitettävän pöytäkirjan tavoitteet voidaan saavuttaa ainoastaan EU:n tasolla komission tekemän ehdotuksen mukaisesti.

- **Suhteellisuusperiaate**

Ehdotus on suhteellisuusperiaatteen mukainen, koska siinä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen sen tavoitteen saavuttamiseksi, että Sveitsi ja Liechtenstein voivat tosiasiallisesti osallistua Eurodac-asetuksen (EU) N:o 603/2013 lainvalvontaa koskeviin osiin.

- **Toimintatavan valinta**

SEUT-sopimuksen 218 artiklan 6 kohdassa edellytetään, että neuvosto tekee päätöksen sopimuksen tekemisestä.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Neuvostoa (turvapaikkatyöryhmää) on kuultu neuvottelujen sisällöstä ja edistymisestä. Euroopan parlamentille (kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnalle) on ilmoitettu asiasta.

4. LISÄTIEDOT

- **Ehdotukseen sisältyvien säännösten yksityiskohtaiset selitykset**

Ehdotus koskee päätöstä, jolla annetaan lupa EU:n sekä Sveitsin ja Liechtensteinin välisen pöytäkirjan tekemiseen Euroopan unionin puolesta. SEUT-sopimuksessa määrätään, että neuvosto tekee komission ehdotuksesta päätöksen, jolla annetaan lupa kansainvälisen sopimuksen allekirjoittamiseen ja tekemiseen.

Pöytäkirjassa vahvistetaan asetuksen (EU) N:o 603/2013 soveltaminen Sveitsiin ja Liechtensteiniin siltä osin kuin on kyse pääsystä Eurodaciin lainvalvontatarkoituksessa. Sen myötä muiden osallistuvien valtioiden nimetyt lainvalvontaviranomaiset ja Europol voivat pyytää sormenjälkitietojen vertailua Sveitsin ja Liechtensteinin Eurodac-keskusjärjestelmään siirtämiin tietoihin. Lisäksi Sveitsin ja Liechtensteinin nimetyt lainvalvontaviranomaiset voivat pyytää sormenjälkitietojen vertailua muiden osallistuvien valtioiden Eurodac-keskusjärjestelmään siirtämiin tietoihin.

Pöytäkirjassa taataan, että Sveitsin ja Liechtensteinin sekä jäsenvaltioiden viranomaiset soveltavat voimassa olevaa EU-tason henkilötietojen suojaa pöytäkirjan mukaisessa henkilötietojen käsittelyssä. Tällaiseen henkilötietojen käsittelyyn olisi sovellettava kansallisen lainsäädännön mukaista henkilötietojen suojan tasoa, joka on luonnollisten henkilöiden suojelusta toimivaltaisten viranomaisten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä rikosten ennalta estämistä, tutkimista, paljastamista tai rikoksiin liittyviä syytetoimia tai rikosoikeudellisten seuraamusten täytäntöönpanoa varten sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja neuvoston puitepäätöksen 2008/977/YOS kumoamisesta 27. huhtikuuta 2016 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2016/680 mukainen.

Pöytäkirjassa määrätään ehtona Sveitsin ja Liechtensteinin pääsylle Eurodaciin lainvalvontatarkoituksessa, että niiden on ensin pantava oikeudellisesti ja teknisesti täytäntöön päätös 2008/615/YOS sormenjälkitietojen osalta.

Pöytäkirjassa määrätään, että 26. lokakuuta 2004 tehdyssä sopimuksessa määrättyjä, muutoksia koskevia mekanismeja olisi sovellettava kaikkiin muutoksiin, jotka koskevat Eurodaciin pääsyä lainvalvontatarkoituksessa.

2018/0418 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

niistä perusteista ja menettelyistä, joilla ratkaistaan jäsenvaltiossa tai Sveitsissä jätetyn turvapaikkahakemuksen käsittelystä vastuussa oleva valtio, tehtyyn Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton väliseen sopimukseen liitettävän, lainvalvontatarkoituksessa Eurodaciin pääsyä koskevan Euroopan unionin, Sveitsin valaliiton ja Liechtensteinin ruhtinaskunnan välisen pöytäkirjan tekemisestä

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 87 artiklan 2 kohdan a alakohdan, 88 artiklan 2 kohdan a alakohdan ja 218 artiklan 6 kohdan a alakohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin hyväksynnän[4],

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Niistä perusteista ja menettelyistä, joilla ratkaistaan jäsenvaltiossa tai Sveitsissä jätetyn turvapaikkahakemuksen käsittelystä vastuussa oleva valtio, tehtyyn Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton väliseen sopimukseen liitettävä, lainvalvontatarkoituksessa Eurodaciin pääsyä koskeva Euroopan unionin, Sveitsin valaliiton ja Liechtensteinin ruhtinaskunnan välinen pöytäkirja allekirjoitettiin [XXX] annetun päätöksen [XXX][5] mukaisesti [XXX] sillä varauksella, että sen tekeminen saatetaan myöhemmin päätökseen.

(2) Euroopan unionin on mahdollistettava Sveitsin ja Liechtensteinin osallistuminen Eurodac-järjestelmän lainvalvontaan liittyviin osa-alueisiin, jotta jäsenvaltioiden sekä Sveitsin ja Liechtensteinin toimivaltaisten viranomaisten välistä poliisiyhteistyötä voidaan tukea ja tehostaa terrorismirikosten ja muiden vakavien rikosten torjumiseksi, havaitsemiseksi ja tutkimiseksi.

(3) Pöytäkirja olisi hyväksyttävä Euroopan unionin puolesta.

(4) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitetyssä, Yhdistyneen kuningaskunnan ja Irlannin asemasta vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen osalta tehdyssä pöytäkirjassa N:o 21 olevan 3 artiklan mukaisesti nämä jäsenvaltiot ovat ilmoittaneet haluavansa osallistua tämän päätöksen hyväksymiseen ja soveltamiseen.

(5) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitetyssä, Tanskan asemasta tehdyssä pöytäkirjassa N:o 22 olevien 1 ja 2 artiklan mukaisesti Tanska ei osallistu tämän päätöksen hyväksymiseen, päätös ei sido Tanskaa eikä sitä sovelleta Tanskaan,

---

4 EUVL C […], […], s. […].

5 EUVL L […], […], s. […].

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Hyväksytään unionin puolesta niistä perusteista ja menettelyistä, joilla ratkaistaan jäsenvaltiossa tai Sveitsissä jätetyn turvapaikkahakemuksen käsittelystä vastuussa oleva valtio, tehtyyn Euroopan yhteisön ja Sveitsin valaliiton väliseen sopimukseen liitettävä, lainvalvontatarkoituksessa Eurodaciin pääsyä koskeva Euroopan unionin, Sveitsin valaliiton ja Liechtensteinin ruhtinaskunnan välinen pöytäkirja.

Pöytäkirjan teksti on liitetty tähän päätökseen.

2 artikla

Neuvoston puheenjohtaja nimeää yhden tai useamman henkilön, jolla on valtuudet tehdä Euroopan unionin puolesta pöytäkirjan 4 artiklan 2 kohdassa määrätty ilmoitus, jolla ilmaistaan Euroopan unionin suostumus tulla pöytäkirjan sitomaksi.

3 artikla

Tämä päätös tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja